

BÁO CÁO THẨM TRA

Bổ sung Kế hoạch đầu tư trung hạn 5 năm 2021 - 2025 và phân bổ kế hoạch vốn năm 2022 để thực hiện Kế hoạch đầu tư xây dựng, cải tạo trường học công lập đạt chuẩn quốc gia, nâng cấp hệ thống y tế và tu bổ, tôn tạo di tích trong giai đoạn 2022 -2025 và các năm tiếp theo

(Ban Kinh tế - Ngân sách trình HĐND Thành phố khóa XVI, kỳ họp thứ 4)

Kính gửi: Hội đồng nhân dân thành phố Hà Nội

Thực hiện quy định của Luật và phân công của Thường trực HĐND Thành phố, Ban Kinh tế - Ngân sách đã chủ trì, cùng các Ban HĐND Thành phố tổ chức thẩm tra nội dung báo cáo số 100/BC-UBND ngày 31/03/2022 và Tờ trình số 73/TTr-UBND ngày 31/03/2022 kèm theo dự thảo Nghị quyết HĐND về Bổ sung Kế hoạch đầu tư trung hạn 5 năm 2021 - 2025 và phân bổ kế hoạch vốn năm 2022 để thực hiện Kế hoạch đầu tư xây dựng, cải tạo trường học công lập đạt chuẩn quốc gia, nâng cấp hệ thống y tế và tu bổ, tôn tạo di tích trong giai đoạn 2022 -2025 và các năm tiếp theo. Ban Kinh tế - Ngân sách báo cáo HĐND Thành phố ý kiến thẩm tra như sau:

A. Về hồ sơ trình, sự cần thiết và thẩm quyền ban hành nghị quyết

1. Hồ sơ UBND trình HĐND Thành phố gồm Báo cáo, Tờ trình và Dự thảo Nghị quyết về cập nhật, bổ sung Kế hoạch đầu tư công trung hạn 5 năm 2021-2025, phân bổ Kế hoạch vốn năm 2022 để thực hiện đầu tư xây dựng, cải tạo trường học công lập đạt chuẩn quốc gia, nâng cấp hệ thống y tế và tu bổ, tôn tạo di tích và một số dự án XD CB nhiệm vụ chi cấp Thành phố.

2. Việc UBND Thành phố trình HĐND Thành phố xem xét, ban hành Nghị quyết về cập nhật, bổ sung Kế hoạch đầu tư công trung hạn và phân bổ kế hoạch vốn năm 2022 cho các dự án đủ điều kiện là phù hợp với thẩm quyền của HĐND Thành phố theo quy định của Luật Tổ chức chính quyền địa phương, Luật Ngân sách nhà nước và Luật Đầu tư công. Đây là những biện pháp, kế hoạch cụ thể để triển khai Nghị quyết Đại hội Đảng bộ Thành phố lần thứ 17, Nghị quyết của HĐND Thành phố về Kế hoạch phát triển kinh tế xã hội 5 năm 2021-2025. Đồng thời, việc phân bổ và thực hiện sớm vốn đầu tư công năm 2022 cũng là

thực hiện chỉ đạo của Trung ương về các giải pháp góp phần cho phục hồi và phát triển kinh tế xã hội nhanh, mạnh mẽ sau đại dịch.

B. Về những nội dung cụ thể

1. Việc tăng cường cơ sở vật chất, hạ tầng phục vụ 03 lĩnh vực giáo dục, y tế và tu bổ, tôn tạo di tích là rất quan trọng, tạo điều kiện để phát triển giáo dục, y tế, gìn giữ và phát triển văn hóa theo tinh thần Nghị quyết Đại hội Đảng lần thứ XIII, Nghị quyết Đại hội Đảng bộ thành phố Hà Nội lần thứ XVII, phương hướng, nhiệm vụ phát triển Thủ đô Hà Nội đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045 đã được Thành ủy báo cáo Bộ Chính trị. Ban Kinh tế - Ngân sách thống nhất cao với sự cần thiết lập Kế hoạch để ưu tiên, đảm bảo nguồn lực cho đầu tư xây dựng các công trình giáo dục, y tế, tu bổ, tôn tạo các công trình di tích như đề xuất của UBND Thành phố.

2. Ban Kinh tế - Ngân sách đánh giá cao sự chỉ đạo quyết liệt của UBND Thành phố, việc chuẩn bị khẩn trương của các địa phương và các sở, ngành Thành phố trong công tác chuẩn bị lập và đề xuất Kế hoạch đầu tư xây dựng, cải tạo trường học công lập đạt chuẩn quốc gia, nâng cấp hệ thống y tế và tu bổ, tôn tạo di tích trong giai đoạn 2022 -2025 và các năm tiếp theo (sau đây gọi tắt là Kế hoạch). Ban thống nhất với các mục tiêu, phạm vi và yêu cầu của Kế hoạch mà UBND Thành phố xác định. Việc xây dựng Kế hoạch được dựa trên các căn cứ là các quy định của các luật, nghị định, hướng dẫn của Trung ương, quan điểm, định hướng chỉ đạo của Đảng và tình hình thực tế của Thành phố.

Cùng với việc quan tâm sử dụng vốn đầu tư công, công tác xã hội hóa đầu tư đối với lĩnh vực giáo dục, y tế và văn hóa đã đạt được kết quả nhất định, đã huy động được nhiều nguồn lực tham gia đầu tư xây dựng, tu bổ tôn tạo công trình với số vốn huy động đăng ký lên đến 40.902 tỷ đồng¹. UBND Thành phố đã chỉ đạo rà soát 2.237 trường công lập hiện có, 82 bệnh viện, 21 cụm di tích Quốc gia đặc biệt, 1.160 di tích cấp quốc gia, 1.452 di tích cấp thành phố và 3.221 di tích chưa được xếp hạng. Ban Kinh tế - Ngân sách đánh giá cao sự chủ động rà soát của UBND Thành phố cũng như việc xây dựng các nguyên tắc về cân đối nguồn vốn ngân sách các cấp, xây dựng các nguyên tắc, tiêu chí, định mức hỗ trợ đầu tư của ngân sách cấp Thành phố cho ngân sách cấp huyện.

3. Ban cơ bản thống nhất với nguyên tắc cân đối nguồn vốn ngân sách các cấp được rà soát, xác định trên cơ sở phân cấp quản lý nhà nước, phân cấp nguồn thu, nhiệm vụ chi và tỷ lệ phân chia nguồn thu giữa các cấp ngân sách hiện hành của Thành phố, có tính đến khả năng chủ động tạo nguồn thu giữa các quận tự cân đối được ngân sách và các huyện, thị xã chưa cân đối được ngân sách, các

¹ Trong đó: Lĩnh vực giáo dục 15.250 tỷ đồng; Lĩnh vực y tế 24.927 tỷ đồng và lĩnh vực di tích 725 tỷ đồng.

huyện có Đề án thành lập quận. Tiêu chí xác định thứ tự ưu tiên đầu tư đã được xác định trên cơ sở nhu cầu cấp bách của công trình nhằm đáp ứng mục tiêu đạt được. Định mức ngân sách Thành phố hỗ trợ cơ bản đảm bảo tính khả thi của dự án đồng thời với yêu cầu nâng cao trách nhiệm của các quận, huyện trong thực hiện nhiệm vụ chi của ngân sách cấp mình.

4. Với số lượng công trình hiện có cần nâng cấp, tôn tạo và xây dựng mới nhằm đạt được các chỉ tiêu đề ra là rất lớn (3.385 dự án với số vốn 97.495 tỷ đồng), nhiệm vụ triển khai trong giai đoạn 2022 -2025 và các năm tiếp theo sẽ gặp nhiều khó khăn, thách thức về nguồn lực cũng như công tác tổ chức thực hiện, đặc biệt trong bối cảnh dịch bệnh còn có nhiều diễn biến chưa lường hết, kinh tế mới đang trong giai đoạn dần ổn định và hồi phục. Ban Kinh tế - Ngân sách cho rằng, trên cơ sở đánh giá thực tế khả năng triển khai, UBND Thành phố đã đề xuất sắp xếp thứ tự ưu tiên và phân kỳ đầu tư cho các dự án của giai đoạn đến năm 2025 và những năm sau năm 2025 là phù hợp.

5. Tuy nhiên, để có cơ sở phục vụ các đại biểu xem xét, thống nhất thông qua Kế hoạch, Ban Kinh tế - Ngân sách đề nghị UBND Thành phố báo cáo làm rõ về khả năng cân đối của ngân sách các cấp để đáp ứng nhu cầu vốn của Kế hoạch. Nhu cầu vốn cần bổ sung cho kế hoạch đầu tư công trung hạn các cấp để triển khai Kế hoạch đầu tư cho 3 lĩnh vực này là khá lớn (trong đó số vốn cần bổ sung so với Kế hoạch trung hạn 2021-2025: 20.440,5 tỷ đồng ở cấp Thành phố và 36.583 tỷ đồng ở ngân sách cấp huyện). Tuy nhiên, nguồn vốn bổ sung so với số vốn đã được cân đối, xác định trong kế hoạch đầu tư công trung hạn 2021-2025 của các cấp địa phương (cả cấp Thành phố và cấp huyện) cần được thuyết minh thêm để đảm bảo tính khả thi, trong đó nguồn vốn ngân sách cấp Thành phố lưu ý việc xác định khoản Trung ương thưởng và bổ sung có mục tiêu từ khoản thu vượt dự toán ngân sách Trung ương năm 2021 là chưa chắc chắn, nguồn dự phòng đầu tư công trung hạn chỉ khả thi khi Thành phố hoàn thành dự kiến chỉ tiêu thu ngân sách địa phương hàng năm; nguồn tăng thu, thưởng vượt thu các năm 2022-2025 chưa chắc chắn; đề án phát hành trái phiếu của Thành phố chưa được xây dựng. Đặc biệt, đề nghị báo cáo về tổng nhu cầu vốn bổ sung mà ngân sách từng quận, huyện, thị xã cần đáp ứng cho cả 3 lĩnh vực trong giai đoạn 2022-2025 và đánh giá khả năng tăng thu của ngân sách các quận, huyện, nhất là các huyện còn khó khăn, xa trung tâm để đáp ứng nhu cầu đầu tư bổ sung này. Trường hợp xác định được tính khả thi của phương án cân đối bổ sung nguồn vốn của kế hoạch đầu tư công trung hạn các cấp, đề nghị UBND Thành phố làm rõ sự thay đổi trong cơ cấu đầu tư công giữa các lĩnh vực trong Kế hoạch đầu tư công trung hạn sau điều chỉnh bổ sung.

6. Ban Kinh tế - Ngân sách thống nhất với các nhiệm vụ và giải pháp trọng tâm để triển khai Kế hoạch như báo cáo của UBND Thành phố. Cùng với các nhiệm vụ, giải pháp đã nêu, Ban nhấn mạnh và đề nghị UBND Thành phố quan tâm thêm các nội dung:

- Tiếp tục rà soát số liệu, nhu cầu vốn đầu tư của 03 lĩnh vực, ưu tiên tập trung đầu tư các công trình trường học, y tế của các địa bàn phần đầu hoàn thành xây dựng nông thôn mới, nông thôn mới nâng cao và 05 huyện phần đầu lên quận, đầu tư xây dựng các công trình bệnh viện theo chương trình 08-CTr/TU của Thành ủy để hoàn thành chỉ tiêu giường bệnh/vạn dân..., trong đó cần tính toán có giải pháp tăng cường xã hội hóa đầu tư nhằm giảm áp lực đầu tư công, đặc biệt là các công trình bệnh viện đã được Thành ủy chỉ đạo thực hiện xã hội hóa đầu tư².

- Chỉ đạo, rà soát đảm bảo nguồn cân đối của ngân sách của cấp huyện đáp ứng yêu cầu các dự án được triển khai đồng bộ, hoàn thành theo tiến độ, tránh để phát sinh nợ đọng xây dựng cơ bản; chỉ triển khai đầu tư xây dựng và bố trí vốn ngân sách Thành phố hỗ trợ cho từng dự án cụ thể khi đã đảm bảo thủ tục và đảm bảo nguồn vốn đối ứng của các huyện.

- Khối lượng dự án nhiều, nhiều dự án di tích quốc gia, di tích quốc gia đặc biệt thủ tục đầu tư phức tạp, đề nghị UBND Thành phố chỉ đạo, phân loại có kế hoạch để sớm hoàn thành thủ tục đầu tư, hoàn thành tiến độ đầu tư theo kế hoạch và chịu trách nhiệm về danh mục, số liệu rà soát, trình duyệt.

- Việc đầu tư mới, nâng cấp công trình trường học và y tế cần thực hiện đồng bộ gắn với quy hoạch và định hướng phát triển của các lĩnh vực này trong tình hình mới gắn với định hướng yêu cầu chuyển đổi số, đảm bảo hiệu quả, sử dụng tối đa các hạng mục, công năng của công trình sau đầu tư. Việc tu bổ, tôn tạo chống xuống cấp các công trình di tích là cần thiết. Tuy nhiên, phương án tu bổ phải được cân nhắc xem xét kỹ lưỡng đối với từng công trình, không thực hiện đại trà; đảm bảo nguyên tắc giữ gìn và phát huy giá trị văn hóa của công trình cũng như các hạng mục của công trình đó.

- Khẩn trương hoàn thành việc rà soát các quy định hiện hành của Thành phố liên quan đến phân cấp quản lý đầu tư và quản lý sau đầu tư trong các lĩnh vực giáo dục, y tế, di tích, đảm bảo phù hợp với yêu cầu triển khai trên thực tế, trình HĐND Thành phố quyết định đúng quy định.

7. Về việc phân bổ kế hoạch vốn năm 2022 cho 146 dự án ngân sách thành phố hỗ trợ huyện với tổng kinh phí là 2.000 tỷ đồng là phù hợp với tổng nguồn

² Bệnh viện đa khoa Gia Lâm, Bệnh viện Đa khoa Thạch Thất, Bệnh viện Lão khoa Sóc Sơn và Bệnh viện Nội tiết Bắc Từ Liêm.

vốn đầu tư để hỗ trợ các huyện còn lại trong dự toán ngân sách năm 2022 đã được HĐND Thành phố quyết nghị, đề nghị UBND Thành phố chỉ đạo, rà soát và chịu trách nhiệm về sự phù hợp hồ sơ và cơ sở pháp lý theo quy định.

III. Về dự thảo Nghị quyết

Dự thảo Nghị quyết cơ bản phù hợp với nội dung báo cáo, tờ trình. Ban Kinh tế - Ngân sách đề nghị HĐND Thành phố xem xét, thông qua nghị quyết có nội dung về Kế hoạch đầu tư xây dựng, cải tạo trường học công lập đạt chuẩn quốc gia, nâng cấp hệ thống y tế và tu bổ, tôn tạo di tích với tính chất là kế hoạch khung để làm căn cứ cho việc lập và triển khai các kế hoạch đầu tư hàng năm đảm bảo đúng quy định và phù hợp với thực tế.

Trên cơ sở giải trình, tiếp thu của UBND Thành phố, đề nghị HĐND Thành phố thông qua Nghị quyết và giao UBND Thành phố tổ chức triển khai thực hiện theo quy định.

Ban Kinh tế - Ngân sách kính trình HĐND Thành phố./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thường trực Thành ủy;
- Thường trực HĐND Thành phố;
- UBND Thành phố;
- Đại biểu HĐND Thành phố;
- Các ban HĐND Thành phố;
- Các văn phòng: HĐND, UBND TP;
- Các sở: KH&ĐT, TC;
- Lưu: VT, KTNS.

TM. BAN KINH TẾ - NGÂN SÁCH
TRƯỞNG BAN

Hồ Văn Nga